



INTERNATIONALT STRATIGRAFISK SKEMA



International Commission on Stratigraphy

| Eonothem Eon | Erathem Æra | System Periode | Serie Epoke | Etage Alder | Alder (Ma) | GSSP |
|-----------------|----------------|-------------------|----------------|----------------|---------------|------|
| Phanerozoikum | Kænozoikum | Kvartær* | Holocæn | | | |
| | | | Pleistocæn | Øvre | 0.0115 | |
| | | | | Mellem | 0.126 | |
| | | Neogen | Nedre | Gelasien | 0.781 | |
| | | | | Piacenzien | 1.806 | |
| | | | Miocæn | Zanclean | 2.588 | |
| | | | | Messinien | 3.600 | |
| | | | | Tortonien | 5.332 | |
| | | | | Serravallien | 7.246 | |
| | | | | Langhien | 11.608 | |
| | Palæozikum | Oligocæn | Burdigalien | 13.65 | | |
| | | | Aquitaniens | 15.97 | | |
| | | | Chattien | 20.43 | | |
| | | | Rupelien | 23.03 | | |
| | | | Priabonien | 28.4 ± 0.1 | | |
| | | | Bartonien | 33.9 ± 0.1 | | |
| | | | Eocæn | 37.2 ± 0.1 | | |
| | | Paleocæn | Lutetien | 40.4 ± 0.2 | | |
| | | | Ypresien | 48.6 ± 0.2 | | |
| | | | Thanetien | 55.8 ± 0.2 | | |
| | | | Selandien | 58.7 ± 0.2 | | |
| | | | Danien | 61.7 ± 0.2 | | |
| | | Kridt | Øvre | Maastrichtien | 65.5 ± 0.3 | |
| | | | | Campanien | 70.6 ± 0.6 | |
| | | | | Santonien | 83.5 ± 0.7 | |
| | | | | Coniacien | 85.8 ± 0.7 | |
| | | | | Turonien | 89.3 ± 1.0 | |
| | Cenomanien | | | 93.5 ± 0.8 | | |
| | Albien | | | 99.6 ± 0.9 | | |
| | Aptien | | | 112.0 ± 1.0 | | |
| | Barremien | | | 125.0 ± 1.0 | | |
| | Hauterivien | | | 130.0 ± 1.5 | | |
| | Nedre | Valanginien | 136.4 ± 2.0 | | | |
| | | Berriasien | 140.2 ± 3.0 | | | |
| | | | 145.5 ± 4.0 | | | |

| Eonothem Eon | Erathem Æra | System Periode | Serie Epoke | Etage Alder | Alder (Ma) | GSSP |
|-----------------|----------------|-------------------|----------------|----------------|---------------|------|
| Phanerozoikum | Mesozoikum | Jura | Øvre | Tithonien | 145.5 ± 4.0 | |
| | | | | Kimmeridgien | 150.8 ± 4.0 | |
| | | | | Oxfordien | 155.7 ± 4.0 | |
| | | | Mellem | Callovien | 161.2 ± 4.0 | |
| | | | | Bathonien | 164.7 ± 4.0 | |
| | | | | Bajocien | 167.7 ± 3.5 | |
| | | | | Aalenien | 171.6 ± 3.0 | |
| | | | | Toarcien | 175.6 ± 2.0 | |
| | | | | Pliensbachien | 183.0 ± 1.5 | |
| | | | | Sinemurien | 189.6 ± 1.5 | |
| | | Nedre | Hettangien | 196.5 ± 1.0 | | |
| | | | Rhaetien | 199.6 ± 0.6 | | |
| | | | Norien | 203.6 ± 1.5 | | |
| | | Trias | Øvre | Carnien | 216.5 ± 2.0 | |
| | | | | Ladinien | 228.0 ± 2.0 | |
| | | | | Anisien | 237.0 ± 2.0 | |
| | | | Mellem | Olenekien | 245.0 ± 1.5 | |
| | | | | Induen | 249.7 ± 0.7 | |
| | | | | Changhsingien | 251.0 ± 0.4 | |
| | | | | Wuchiapingien | 251.0 ± 0.4 | |
| | | Perm | Lopingien | Guadalupien | 253.8 ± 0.7 | |
| | | | | Wordien | 260.4 ± 0.7 | |
| | | | | Roadien | 265.8 ± 0.7 | |
| | Kungurien | | | 268.0 ± 0.7 | | |
| | Artinskien | | | 270.6 ± 0.7 | | |
| | Cisuralien | | Sakmarien | 275.6 ± 0.7 | | |
| | | | Asselien | 284.4 ± 0.7 | | |
| | | | Gzhelien | 284.4 ± 0.7 | | |
| | | | Kasimovien | 294.6 ± 0.8 | | |
| | | | Tournaisien | 299.0 ± 0.8 | | |
| | Palæozoikum | Karbon | Pennsylvanien | Øvre | 303.9 ± 0.9 | |
| | | | | Mellem | 306.5 ± 1.0 | |
| | | | | Nedre | 311.7 ± 1.1 | |
| | | | Mississippien | Øvre | 318.1 ± 1.3 | |
| | | | | Mellem | 318.1 ± 1.3 | |
| | | | | Nedre | 326.4 ± 1.6 | |
| | | | | Serpukhovien | 326.4 ± 1.6 | |
| | | Viséien | | 345.3 ± 2.1 | | |
| | | | | 345.3 ± 2.1 | | |
| | | | | 359.2 ± 2.5 | | |

| Eonothem Eon | Erathem Æra | System Periode | Serie Epoke | Etage Alder | Alder (Ma) | GSSP |
|-----------------|----------------|-------------------|----------------|----------------|---------------|------|
| Phanerozoikum | Palæozoikum | Devon | Øvre | Famennien | 359.2 ± 2.5 | |
| | | | | Frasnien | 374.5 ± 2.6 | |
| | | | | Givetien | 385.3 ± 2.6 | |
| | | | Mellem | Eifelien | 391.8 ± 2.7 | |
| | | | | Emsien | 397.5 ± 2.7 | |
| | | | | Pragien | 407.0 ± 2.8 | |
| | | | | Lochkovien | 411.2 ± 2.8 | |
| | | | Nedre | Pridoli | 416.0 ± 2.8 | |
| | | | | Ludfordien | 418.7 ± 2.7 | |
| | | | | Gorstien | 421.3 ± 2.6 | |
| | | Homerien | | 422.9 ± 2.5 | | |
| | | Sheinwoodien | | 426.2 ± 2.4 | | |
| | | Silur | Wenlock | Telychien | 426.2 ± 2.4 | |
| | | | | Aeronien | 436.0 ± 1.9 | |
| | | | | Rhuddanien | 439.0 ± 1.8 | |
| | Llandovery | | Hirnantien | 443.7 ± 1.5 | | |
| | | | Øvre | 445.6 ± 1.5 | | |
| | | | Mellem | 455.8 ± 1.6 | | |
| | | | Nedre | 460.9 ± 1.6 | | |
| | Ordovicium | Øvre | Darriwilien | 460.9 ± 1.6 | | |
| | | | Tremadocien | 468.1 ± 1.6 | | |
| | | | | 471.8 ± 1.6 | | |
| | | Nedre | | 478.6 ± 1.7 | | |
| | | | | 488.3 ± 1.7 | | |
| | | | | 488.3 ± 1.7 | | |
| | Kambrium | Furongien | Paibien | 501.0 ± 2.0 | | |
| | | | | 501.0 ± 2.0 | | |
| Mellem | | | 513.0 ± 2.0 | | | |
| | | | 513.0 ± 2.0 | | | |
| Nedre | | | 542.0 ± 1.0 | | | |
| | | | 542.0 ± 1.0 | | | |

| Eonothem Eon | Erathem Æra | System Periode | Alder (Ma) | GSSP | | |
|-----------------|----------------|---------------------|-----------------------------|------------|------|--|
| Prækambrium | Proterozoikum | Ediacaran | 542 | | | |
| | | | Neo-proterozoikum | Cryogenien | ~630 | |
| | | | | Tonien | 850 | |
| | | Meso-proterozoikum | Stenien | 1000 | | |
| | | | Ectasien | 1200 | | |
| | | | Calymmien | 1400 | | |
| | | | Statherien | 1600 | | |
| | | Palæo-proterozoikum | Orosirien | 1800 | | |
| | | | Rhyacien | 2050 | | |
| | | | Siderien | 2500 | | |
| | Arkeikum | Neo-arkæikum | | 2800 | | |
| | | | Meso-arkæikum | | 3200 | |
| | | | Palæo-arkæikum | | 3600 | |
| | | Eo-arkæikum | Nedre grænse ikke defineret | | | |

Inddelingen af den geologiske tidsskala er formelt defineret ved enhedernes nedre grænse. Hver enhed i det phanerozoiske interval (~542 Ma til nu) samt Ediacaran er defineret ved en 'Global Standard Section and Point' (GSSP) ved enhedens basis, hvormed det prækambriske interval er formelt underinddelt ved absolut alder ('Global Standard Stratigraphic Age', GSSA).

Dette skema giver en oversigt over de internationale kronostratigrafiske enheder, deres rang, navn og formelle status. Disse enheder er godkendt af den Internationale Stratigrafiske Kommission (ICS) og stadfæstet af IUGS (International Union of Geological Sciences).

Vejledningen fra ICS (Remane *et al.* 1996, Episodes 19, s. 77-81) regulerer udvælgelsen og

definitionen af de internationale enheder i den geologiske tidsskala. Mange GSSP'er har en 'gyldende nagle' (📍) og et skilt med etage- og/eller systemnavn placeret ved grænselaget i stratotypeprofilen. En GSSA-alder er derimod en abstrakt alder uden reference til et specifikt niveau i et geologisk profil. Opdaterede beskrivelser af hvert enkelt GSSP og GSSA findes på ICSs website (www.stratigraphy.org).

Nogle etager i Ordovicium og Cambrium vil blive formelt navngivet efter at der er opnået international enighed om deres GSSP grænser. De fleste intra-etage grænser (fx mellem og øvre Aptien) er ikke formelt definerede. Numeriske aldre af grænserne for de enkelte enheder i Phanerozoikum er ikke endeligt fastlagt. Den benyttede farvekode er iht. 'Commission for the Geological Map of the World' (www.cgmw.org). De angivne numeriske aldre er fra 'A Geologic Time Scale 2004', af F.M. Gradstein, J.G. Ogg, A.G. Smith, *et al.* (2004, Cambridge University Press).

Dette skema blev udarbejdet for 'GTS Project 2004' med støtte fra ExxonMobil, Statoil Norway, ChevronTexaco og BP. Skemaet er produceret af Gabi Ogg.

* Foreslået af Pillans 2004 (Episodes 27(2), 125).